

تاثیر مکمل روی بر درصد جوجه درآوری و بهبود زخم کف پا در مرغ های مادر گوشتی
مرتضی نادعلی^۱، سمیه سالاری^۲، محمد بوجارپور^۲، محسن ساری^{۲*}، صالح طباطبایی وکیلی^۲ و رزیتا کاووسی^۳
۱- دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام، دانشگاه کشاوری و منابع طبیعی رامین خوزستان، گروه علوم دامی، ۲- استادیاران
دانشگاه کشاوری و منابع طبیعی رامین خوزستان، گروه علوم دامی، ۳- مسؤول فنی جوجه‌کشی شرکت مرغ مادر دربار
نویسنده مسؤول: محسن ساری، اهواز، ملاتانی، دانشگاه کشاوری و منابع طبیعی رامین خوزستان، گروه علوم دامی، صندوق
mohsensare@yahoo.com پست الکترونیک:

چکیده:

به منظور بررسی سطوح متفاوت مکمل روی بر درصد جوجه درآوری و بهبود زخم های کف پا در مرغ های مادر گوشتی، آزمایشی در قالب یک طرح کاملاً تصادفی با چهار تیمار، پنج تکرار و ۱۵ مرغ و دو خروس در هر تکرار به مدت ۱۲ هفته صورت پذیرفت. تیمارها شامل ۴ سطح مختلف روی (۸۰، ۱۱۰، ۱۴۰ و ۱۷۰ میلی گرم در کیلوگرم) بودند که از منبع سولفات روی تامین شد. سطح ۱۷۰ میلی گرم در کیلوگرم روی، درصد جوجه درآوری در کل دوره را نسبت به دیگر تیمارها افزایش داد. کف پای تمامی مرغهای هر تکرار در هفته های اول، سوم، ششم، نهم و دوازدهم از نظر ایجاد زخم مورد بررسی قرار گرفت. افزایش سطح روی جیره موجب بهبود زخم های کف پای مرغ های مادر گردید بطوریکه در پایان دوره نسبت به هفته اول، زخم های کف پای مرغ های تیمار حاوی ۱۴۰ و ۱۷۰ میلی گرم در کیلوگرم روی به ترتیب ۲۶/۹ و ۵۴ درصد بهبود یافتهند. نتایج این آزمایش این پیشنهاد را مطرح می سازند که سطح ۱۴۰ و ۱۷۰ میلی گرم در کیلوگرم جیره روی می تواند عملکرد و سلامت پای مرغ های مادر گوشتی را بهبود بخشد.
وازگان کلیدی: مرغ مادر گوشتی- روی- جوجه درآوری- زخم کف پا.

مقدمه:

روی، یکی از عناصری است که می تواند در بهبود عملکرد طیور نقش مؤثری داشته باشد. جیره های تجاری غالباً برپایه ذرت و سویا هستند که نمی توانند به میزان کافی مواد معدنی مورد نیاز حیوان را فراهم کنند و نیز دارای میزان زیادی مواد ضدتغذیه ای مثل فیتات ها هستند که بخشی از مواد معدنی جیره را از دسترس خارج می کنند (۷). روی در ساختار بیش از ۲۰۰ آنزیم شرکت دارد و در متابولیسم انرژی، ستر پروتئین، متابولیسم اسید نوکلئیک و در یکپارچگی بافت اپیتلیال، تقسیم سلولی و در جذب و استفاده از ویتامین های E و A نقش دارد (۱). جراحت ها یا سوختگی های کف پا در اثر تجمع آمونیاک در بستر و همچنین توسط تخته یا قفسه های سیمی ایجاد می شود. این جراحتها منجر به نفوذ عوامل بیماریزا خصوصاً استافیلوکوکوس می شود که با تجمع در مفاصل منجر به تورم مفاصل و لنگش می شود. روی می تواند سبب بهبود باروری بوسیله کم کردن سوختگی آمونیاکی کف پا و بهبود زخم های کف پا می شود (۲). کمبود روی سبب کاهش رشد پرها، تورم مفصل پاه، کوتاه شدن استخوانهای پا، کاهش رشد، تولید و جوجه در آوری نیز می شود (۶).

مواد و روش ها:

این آزمایش با استفاده از ۳۰۰ قطعه مرغ مادر و ۴۰ قطعه خروس نژاد راس ۳۰۸، با سن ۳۵ هفتگی در مدت ۱۲ هفته و در قالب یک طرح کاملاً تصادفی با چهار تیمار، پنج تکرار و ۱۵ قطعه مرغ و دو قطعه خروس در هر تکرار صورت پذیرفت. تیمارها شامل ۴ سطح مختلف روی (۸۰، ۱۱۰، ۱۴۰ و ۱۷۰ میلی گرم در کیلوگرم) بودند و از سولفات روی به عنوان منبع مکمل روی استفاده شد. همه تیمارها با یک جیره پایه با انرژی متابولیسمی ۲۸۰۰ کیلوکالری و پروتئین ۱۵/۵٪ (جیره تخمگذار) تغذیه شدند و از مکمل معدنی بدون روی استفاده شد. پرنده ها به مدت ۱۶ ساعت نور در روز دریافت کردند. تخم مرغ ها روزانه شش بار جمع آوری و پس از درجه بندی در دمای ۱۷ تا ۱۸ درجه سانتیگراد و رطوبت ۷۰ تا ۷۵ درصد،